

ČRNUŠKI GLAS

glasilo

Četrtna skupnosti Črnuče

številka 25

september 2025

Četrtna skupnost
Črnuče

Mestna občina
Ljubljana

UVODNIK

Uči se za življenje, ne za šolo

ŽARKO HOJNIK

Rimski filozof Seneka je poudarjal, da se ne učimo le za šolo, ampak tudi za življenje. Ta globoka misel ne zadeva le učiteljev in šol, temveč vse nas kot družbeno skupnost: starše, zaposlene v podjetjih, oblikovalce trajnostnih pristopov in ukrepov, politične in druge odločevalce, ne nazadnje državljanstvo angažirane in inovativne vse druge prebivalce Slovenije, ki jim je mar za preživetje sedanjih in prihodnjih rodov.

Negotove razmere nas opozarjajo, da se moramo spet ozreti po človeški naravi in starodavni modrosti o življenju v kakovostno organizirani in odgovorno vodeni skupnosti. Šole in zunanje okolje, predvsem lokalne skupnosti bi se morale bolj povezovati – s sodelovanjem v širši družbeni skupnosti, na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, gospodarstva in kulture lepih umetnosti. To nam bo omogočilo, da bomo dosegli, kar današnji otroci in mladi kot sooblikovalci skupne prihodnosti potrebujejo za življenje v novi normalnosti: vpoglede, vrednote in veščine za samostojno in odgovorno razmišljanje ter delovanje v hitro spreminjajočem se svetu.

ODNOS DRUŽBE do učiteljstva je krepko zašel v napačno smer. K temu so dodobra pripomogli strokovnjaki in njihovi psihološki modeli, ki so zrasli na temeljih zdaj že gnile ideologije neoliberalizma.

šolskem prostoru netimo razprtije, spoštujemo avtonomijo šole in šolski etos, ki umne in razumne ljudi povezuje, ne pa jih izključuje oziroma diskriminira.

Današnja šola je prevečkrat potisnjena v nasprotje šole za življenje: je prostor, v katerem so otroci in mladostniki vedno bolj utesnjeni zaradi muhavosti odraslih. Postavljam se v svet otrok in mladostnikov, ki so s socialno izključenostjo hkrati izobraževalno prikrajšani. Vidim svet, v katerem so priča vsakodnevnemu boju njihovih staršev za preživetje in premagovanje revščine. Vidim travmatične zgodbe, ki te otroke prizadenejo za vse življenje, z bedo vsakdanjika odrinjene na rob preživetja. Na drugi strani vidim tiste, ki v preobilju vsega, naveličani, če že ne odvisni, prav tako ne vidijo več smisla življenja. Na koncu je rezultat isti, na eni in drugi strani se z obupom in izgubo smisla kopičijo duševne stiske, bolezni, nasilje in kriminal.

Vidim neboljene otroke, ki so že po naravi bolj ranljivi, z neodgovornim ravnanjem odraslih pa so še bolj izpostavljeni negotovosti in nevarnostim v vsakdanjem življenju. Tega bi se morali poleg staršev zavedati predvsem politiki in drugi odlo-

čevalci – ne le v šolah, ki govorijo o izobraževalni pravičnosti. Zavedati bi se morali, da so ti otroci imeli malo možnosti, da bi pridobili zaupanje vase, v sočloveka in življenje.

Učitelji imajo vzgojni mandat, za katerega danes mnogi komaj verjamejo, da ga lahko izpolnijo. Ni treba biti ravno strokovnjak, saj že skoraj vsak posameznik vidi, da je odnos družbe do učiteljstva krepko zašel v napačno smer. K temu so dodobra pripomogli strokovnjaki in njihovi psihološki modeli, ki so zrasli na temeljih zdaj že gnile ideologije neoliberalizma, po katerih je »kupec kralj«, učitelj pa »šerpa«, ki si mora vsak dan in za vsako ceno priboriti naklonjenost sončkov in njihovih staršev: če ne gre drugače, z odvetnikom. Prišli smo do točke, ko vsi skupaj, družba in šola, učenci in učitelji, pa tudi večina umnih in razumnih staršev, ugotavljamo, da tako vsi izgubljam. S tem razbitim vrčem enostavno ne moremo več po vodo.

Nakopičenih zamer, napetosti, nemalokrat samopašnosti in nepotrebne nagajanja šolskemu osebju ni mogoče rešiti čez noč, jih je pa mogoče s skupnimi močmi in z demokratičnim razvojem šole vsaj uravnotežiti. Nujno je, da prepoznamo pomen demokratičnih procesov odločanja in etičnega delovanja, ne zgolj psiholoških doktrin v šolskem okolju. S celovitim pristopom je treba zagotoviti, da bodo imeli vsi učenci možnost aktivnega sodelovanja pri odločitvah, ki vplivajo na njihovo življenje, da se bodo lahko v šoli prihodnosti tudi sami, primerno svoji starosti in zrelosti, spopadli z vsakdanjimi izzivi, saj bodo že jutri kot odrasli ljudje sami nosili tudi breme skupne prihodnosti.

ČRNUŠKI GLAS

Izdajatelj: Mestna občina Ljubljana, Četrtna skupnost Črnuče, Dunajska 367, 1231 Ljubljana Črnuče, ISSN 2670-7012

Telefon: 01 306 48 74, 01 306 48 72

e-pošta: crnuski.glas@gmail.com

Glavni in odgovorni urednik: Žarko Hojnik

Uredništvo: Petra Culetto, Darko Rozinec

Zunanja sodelavca: Peter Bernik, Marija Plazar

Lektorica: Urška Jarnovič

Tehnični urednik: Sergej Murko

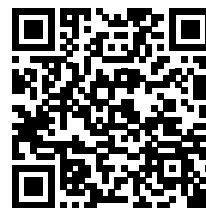
Tisk: HB Grafika d.o.o.,

Pot čez Horjulko 16A, Dobrova, 1356 Dobrova

Naklada: 4.750 izvodov

Naslovnica: Inti Kovačič

Foto: Miss Universe Slovenije

Prepovedana je vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe.

POZDRAV PRVOŠOLCEM

Naj bo to leto polno radovednosti, truda in tudi veselja

FOTOGRAFIJE ŽARKO HOJNIK

Začetek šolskega leta nas ponovno združuje in nam daje priložnost, da zastavimo nove cilje, ki so dosegljivi in za katere se bomo trudili vsak zase in vsi skupaj. V šolo ste vstopili nasmejani, polni energije in v pričakovanju srečanja s prijatelji, sošolci.

Znanje je bogastvo, ki nam ga ne more nihče vzeti. Znanje odpira vrata do razumevanja sveta in nam pomaga, da postanemo ustvarjalni, pogumni in samostojni. Enako pomembno je, da se učimo biti dober človek – spoštljiv, pošten in sočuten. Brez tega tudi največje znanje izgubi pravo vrednost. Trudite se, da bodo naše skupne – šolske – vrednote zaživele tudi zunaj šolskih zidov.

Naša šola je prostor, v katerem se drug od drugega učimo in se spoštujemo, čeprav smo si zelo različni. Šola naj bo svet znanja, enakih možnosti in svobodnega mišljenja. Z dobrimi dejanji, prijazno besedo in medsebojno pomočjo gradimo skupnost, v kateri se vsak počuti sprejetega.

Dragi prvošolci, dobrodošli pri nas! Nestrpnost smo vas pričakovali in ponosni smo na vaše prve samostojne korake, ko ste prestopili šolski prag. Od tega dne ste bogatejši za nova spoznanja in veliko novih prijateljev, s katerimi boste odkrivali nove svetove. Trudite se, veliko sprašujte in pomagajte drug drugemu na poti do znanja, smeha, iger in prijateljstva.

Naj bo to leto polno radovednosti, truda in tudi veselja. Včasih bo pot do znanja zahtevna, a prav vsaka ovira je priložnost, da pokažemo, kako vztrajni in močni znamo biti.

Srečno in uspešno šolsko leto vam želim!
Nataša Sitar, ravnateljica OŠ n. h. Maksa Pečarja Črnuče

JURE NOVAK

Ni umetniške zvrsti, ki v Cankarjevem domu ne bi našla domovanja

Režiser in glasbenik Jure Novak je sredi lanskega oktobra prevzel vajeti Cankarjevega doma. Na zadovoljstvo večine od skoraj 160 zaposlenih v tej največji javni kulturni in kongresni ustanovi, tako po površini kot po številu dogodkov, zasedenosti dvoran ter zahtevnosti in pestrosti izvedenih programov, nad vsemi bedi kulturni menedžer, ki je zadnja leta vodil Prešernovo gledališče Kranj.

Kakšne cilje ste si zadali v svojem mandatu vodenja Cankarjevega doma?

Predvsem si želim vzdrževati in še nadgraditi odličen program in storitve Cankarjevega doma. Zaposlenim, ki so po večini vrhunski strokovnjaki za svoja področja, bi rad omogočil najboljše pogoje za uspešno in ustvarjalno delo. V svoji petletni strategiji vodenja največjega zavoda s področja kulture pri nas sem zapisal, da bo zavod predvsem naslavljal odličnost. Želim si, da bi bil Cankarjev dom prav v vseh segmentih delovanja primer dobre prakse: gostil bi najboljše dogodke, ponujal najboljše delovno okolje in bil najboljša celostna izkušnja za obiskovalce.

Kako je biti direktor lokalnega gledališča in zdaj Cankarjevega doma?

Čisto enako in povsem drugače. Vsaka institucija, naj bo majhna nevladna ali orjaška in kompleksna, kot je Cankarjev dom, zahteva predanost, odločnost in jasno vizijo. Največja razlika je seveda v dometu in širini Cankarjevega doma: ni umetniške zvrsti, ki v njem ne bi našla domovanja.

Ste spoznali že vse kotičke kulturnega hrama?

Ne še. Šestintrideset tisoč kvadratnih metrov površin ni malo. Se pa znajdem pri osnovni navigaciji po zaodruju. Ste vedeli, da imamo banke ledu za hlajenje prostorov? Navdušuje me, na kaj vse so mislili snovalci Cankarjevega doma. Ta

imenitna stavba, spomenik Ravnikarjeve arhitekture, je res fascinantna že sama po sebi – tudi če odmislim vse dnevne odrske dogodke.

Kako so vas sprejeli novi sodelavci?

Toplo. Profesionalno. Zavzeto.

Kako ste doslej zadovoljni z obiskom in kaj je obiskovalce najbolj zanimalo?

Obisk Cankarjevega doma je bil v lanskem letu izjemen in tudi prva polovica letošnjega napoveduje presežke. Zanimanje je za čisto vse zvrsti umetnosti: od simfoničnih orkestrów svetovnega formata, ki jih gostimo v okviru *Zlatega abonmaja* v Gallusovi dvorani, do inovativnih produkcij v manjših dvoranh, filmov, literarnih večerov, programa za mlade in razstav. Vsebin za vsakogar in vsak okus v Cankarjevem domu res ne manjka. Tudi obiskovalcev ne.

VERJAMEM, da je cilj vseh, ki delujemo v kulturi, isti: spodbuditi ljudi, da si vzamejo čas za kulturo in umetnost, za ustvarjalnost z različnih področij, za nove ideje, pronicljive in sveže poglede na svet.

Izkoristil bi priložnost in vse prebivalce črnuške četrtne skupnosti povabil v Cankarjev dom: zgolj na kavo v našo kavarno Idealist ob Parku Sveta Evrope, ki ga je – naj dodam kot zanimivost – že leta 1785 zasnoval botanik Karel Zois, ali pa morda na katero od razstav. Ste vedeli, da so praktično v vsakem trenutku v Cankarjevem domu na ogled najmanj tri aktualne razstave? K temu ne štejem velikih razstav v Galeriji Cankarjevega doma, ki bo od septembra gostila razstavo likovne zbirke

Telekoma Slovenije; to bo prva javna predstavitev te zbirke.

Kaj poleg stalnic ponujate v letošnji sezoni?

Izpostavljanje posameznih dogodkov je pri toliko prireditvah, kolikor jih na leto izvedemo v Cankarjevem domu, precej nevhvaležna naloga. Pa vendarle. Veselimo se gostovanja Kraljevega škotskega nacionalnega orkestra, ki bo odprl naš cikel simfonične glasbe *Zlati abonma*. Gre za enega od vodilnih evropskih simfoničnih orkestrów, ki se bo s koncertnim sporedom poklonil 150. obletnici rojstva Mauricea Ravela. Nadalje bomo na področju klasične glasbe gostili kar tri zmagovalce Chopinovega klavirskega tekmovanja. Ob spremljavi Budimpeškega koncertnega simfoničnega orkestra bo nastopil pianist Rafał Blechacz, solistični recital pa bo izvedel Song Džin Čo, zmagovalec 17. Chopinovega tekmovanja. Tri tedne po razglasitvi nas bo obiskal tudi letošnji zmagovalec Chopinovega tekmovanja.

Iz cikla *Veličastni*, v katerem predstavljamo mednarodne gledališke in plesne predstave, bi izpostavil sodobnoplesno predstavo *Rekvijem(i)* francoske koreografske ikone Angelina Preljocaja v izvedbi Baleta Preljocaj. Konec decembra bomo v Gallusovi dvorani ponovno gostili cirkuško predstavo. Tokrat bo s cirkuškim spektaklom *Titizé* nastopila italijanska skupina klovnov, akrobatov in glasbenikov Finzi Pasca. Januarja nestrpnost pričakujemo tudi veliko koprodukcijo z Mestnim gledališčem ljubljanskim in plesno skupino En-Knap. Na odru Gallusove dvorane bo uprizorjena predstava *Orfej in Evridika* mladega režiserja Jana Krmelja.

Po dvajsetih letih se bo na oder Gallusove dvorane vrnila legendarna zasedba Terrafolk, ki jo bomo spomladi gostili v okviru abonmaja *Glasbe sveta*. Med glasbenimi presežki bo gotovo tudi koncert glasbene alkimistke Raiven, ki nas bo

INTERVJU

INTERVJU

obiskala novembra. November je tudi čas za Liffe, mednarodni filmski festival, ki se bo tokrat ob številnih filmskih projekcijah poklonil tudi samosvojima ustvarjalkama, ukrajinski režiserki Juliji Solncevi in Američanki Kelly Reichardt.

Na področju razstavnih dejavnosti bo, kot omenjeno, posebna pregledna razstava likovne zbirke Telekom, ki bo prvič v zgodovini predstavljena očem javnosti. Ob vseh teh dogodkih ne pozabljamo na mlajše, za katere pazljivo kuriramo vsebine v okviru abonmajev *Moj prvi abonma* in *Ivan*, prvič uvajamo tudi družinski abonma, ki bo s paleto žanrsko različnih prireditev nagovoril številne generacije, od najmlajših do mladih po srcu.

NI RADIKALNE RAZLIKE – kot režiser sem ekipo vedno peljal k skupnim, premišljenim, dogovorjenim ciljem. To počnem tudi tu. Je pa ekipa večja in projekt dolgotrajnejši.

Kdo so obiskovalci Cankarjevega doma in kako komunicirate z njimi?
Cankarjev dom na leto obišče skoraj pol milijona ljudi in veseli me, da

je zelo veliko stalnih: zaupajo naši programski ponudbi in celostni storitvi ter radovedno odkrivajo ustvarjalnost novih, ne nujno samo znanih umetnikov, ki jo ponudimo na ogled. V današnjem svetu razpršene pozornosti in skorajšnje nadvlade digitalnega sveta se moramo – z željo, da bi obiskovalke (teh je več kot sedemdeset odstotkov) in obiskovalce naša sporočila dosegla – temu prilagoditi in komunicirati praktično povsod. Pri tem nas vodita racionalnost in učinkovitost.

Boste tudi kaj režirali?

Vse dogovorjene projekte, doma in na tujem, sem po imenovanju odpovedal. Trenutno režiram večjo, kompleksnejšo

INTERVJU

predstavo Cankarjev dom. Ni radikalne razlike – kot režiser sem ekipo vedno peljal k skupnim, premišljenim, dogovorjenim ciljem. To počnem tudi tu. Je pa ekipa večja in projekt dolgotrajnejši.

Glasbeno pa še vedno ustvarjate. Nam lahko razkrijete kaj več o tem?

Umetniško ustvarjanje bo zame v prihodnjih letih predvsem hobi. Na svojo veliko čast in srečo imam nekaj umetniških vrstnikov, prijateljev in sodelavcev, ki so mi pripravljeni tudi na tej, bolj občasni poti stati ob strani.

Kaj še radi počnete v zasebnem življenju? Kolikor malo prostega časa mi ostane, ga preživim z družino in prijatelji.

Nekje sem prebral, da boste prenehali kaditi in boste kakovostneje preživljali prosti čas.

Tudi sam sem bral nekaj podobnega.

V Sloveniji je zakoreninjeno ostro ločevanje dramskega in plesnega gledališča. Zakaj?

O tem se ne strinjam z vami, kvečjemu je obratno: čedalje več uprizoritvenih dogodkov briše meje med dramskim, avtorskim, gibalnim in performativnim gledališčem. Morebitne ločnice so posledica evropske gledališke tradicije, sodobni trendi pa gredo gotovo v smeri prepletanja zvrsti.

Vabite slavna imena, avtorje, skupine in predstave, ki so jih v evropskem prostoru prepoznali kot uspešne?

Z izborom programa se ukvarjajo sodelavci, direktor kulturno-umetniškega programa ter vodje posameznih umetniških področij, ki so vsi po vrsti izjemni strokovnjaki in v naš prostor vabijo relevantna in sveža umetniška dela. Dejstvo, da smo prvi in osrednji kulturni center v državi, ni le čast, ampak je predvsem izjemna odgovornost.

STE VEDELI, da imamo banke ledu za hlajenje prostorov? Navdušuje me, na kaj vse so mislili snovalci Cankarjevega doma. Ta imenitna stavba, spomenik Ravnikarjeve arhitekture, je res fascinantna že sama po sebi.

Vrhunska kulturna vsebina je seveda glavni pogoj za vsa gostovanja v Cankarjevem domu, a ni edini. Kot osrednji javni zavod za področje kulture smo močno zavezani uresničevanju javnega interesa za kulturo. Ta nas zavezuje tudi k zagotavljanju ustrezne raznovrstnosti kulturnega programa in njegove dostopnosti različnim ciljnim skupinam. Posebno pozornost namenjamo tudi mladim, uveljavljajočim se umetnikom, različnim robnim umetniškim praksam ter tudi ljubiteljski kulturi. Vse to ne bi bilo mogoče brez koprodukcij in sodelovanj z drugimi javnimi zavodi,

nevladnimi organizacijami in samoza-poslenimi v kulturi.

Na leto se v Cankarjevem domu zvrsti več kot tisoč kulturnih dogodkov. Vsega tega ne bi zmogli sami. Tudi pri gostovanjih velikih imen svetovne umetnosti je tako. Veliko zvenceh imen k nam pripeljejo koproducenti, kot na primer Slovenska filharmonija in Simfonični orkester RTV Slovenija, ki v svoje abonmaje vabijo znamenite dirigente in soliste. Naša največja prednost pri tem je Gallusova dvorana. Je edinstvena dvorana, ki nudi vrhunske izvedbene pogoje. Tako pri nas gostujejo tudi številna velika imena, ki jih pripeljejo Festival Ljubljana in drugi producenti, ki sodelujejo z našim kongresno-komercialnim programom.

André Rieu bo za svoj 75. rojstni dan v organizaciji Star produkcije prišel v Stožice. So za vas Stožice nelojalna konkurenca?

Čeprav je kulturne ponudbe glede na velikost trga pri nas veliko, nimam občutka, da bi kdorkoli bil komurkoli nelojalna konkurenca. Vsi si, vsak po svojih najboljših močeh in skladno z lastno vizijo, želimo ponuditi obiskovalcem najboljše, kar premore naša in tuja kulturna ponudba. Verjamem, da je cilj vseh, ki delujemo v kulturi, isti: spodbuditi ljudi, da si vzamejo čas za kulturo in umetnost, za ustvarjalnost z različnih področij, za nove ideje, pronicljive in sveže poglede na svet. Čimvečkrat.

Kakšen je bil vpis v abonmaje v pretekli sezoni?

Odličen! Tudi za sezono 2025/26, ki se bo začela septembra, sem zelo optimističen, saj so moji sodelavci, ki oblikujejo kulturno-umetniške programe Cankarjevega doma, pripravili še eno izjemno, programsko zanimivo, relevantno in raznoliko sezono. Zares se je veselim!

Je strokovna javnost dovolj odzivna?

Medijska krajina bi se lahko bolj posvečala umetnosti in kulturi, toda v Cankarjevem domu se kot osrednji kulturni hram z vsakoletnimi nabori res zvenceh imen in dogodkov ne moremo ravno pritoževati. Mislimo, da naš dober glas seže – do državnih mej in čeznje.

Žarko Hojnik

MISS UNIVERSE SLOVENIJE

NAŠO DRŽAVO BO NA TAJSKEM ZASTOPALA HANA KLAUT

V ljubljanski Odiseji je 3. septembra, po osmih letih, znova potekal finalni izbor najprestižnejšega tekmovanja *Miss Universe Slovenije*, na katerem se je predstavilo štirinajst od petnajstih finalistk. Dogodek ni bil le tekmovanje v lepoti, temveč je bil tudi prvi večji gala dogodek v prenovljeni Odiseji, torej nekdanjem Koloseju v BTC-ju, ki je od leta 2022 v lasti Iva Boscarola.

Nova miss universe, ki bo novembra odpotovala na svetovni izbor na Tajsko, kjer bo zastopala in predstavljala Slovenijo, je Hana Klaut, 29-letna doktorica dentalne medicine iz Šempetra pri Gorici. Prva spremljevalka je Katalina Simonič, 25-letna podiplomska študentka menedžmenta trajnostnega razvoja iz Kopra. Druga spremljevalka je Saša Poklukar, 29-letna inženirka gradbeništva iz Zgornjih Gorij pri Bledu.

Nova miss Odiseje (naziv je bil letos prvič podeljen in bo obraz prenovljenega kompleksa) je Inti Kovačič, 22-letna študentka iz Črnuče.

Izmed štirinajstih finalistk je na predvečer finalnega izbora komisija nosilca licence za *Miss Universe Slovenije* izbrala deset superfina-listk: Moniko Čavlovič, Hano Klaut, Nino Kovačevič, Inti Kovačič, Ano Oberdank, Saro Podbelšek Miklavčič, Sašo Poklukar, Katalino Simonič, Anito Švajger in Kristino Trampuž.

Izmed njih je komisija v sestavi Borut Pahor, Cene Prevc, Franko Bajc, Helena Blagne, Tanja Ribič, Tomaž Kavčič in Maša Čertalič, predsednica žirije in predstavnica lastnika licence in Odiseje, izbrala zmagovalke. Vsako tekmovalko so ocenjevali po individualnih kvalitetah (samozavest, predstavitev, govor, videz, energija, karizma, hoja ...), ki so skupaj tvorile celoto in naredile končen skupni vtis na posameznega žiranta. Njihova presoja je bila neodvisna od vpliva občinstva, zato je bila vloga žirantov res pomembna.

»Ponosen sem, da je Slovenija dobila novo predstavnico, ki ne odraža zgolj zunanje lepote, temveč tudi inteligenco, samozavest in srčnost. Verjamem, da bo Hana Klaut dostojno zastopala našo državo na svetovnem odru in pokazala, da Slovenija premore talente, znanje in lepoto, ki navdihujejo,« je o zmagovalki povedal lastnik licence in dodal: »Z današnjo prireditvijo smo z ekipo Odiseje dokazali, kaj zmore naš novi objekt. Upajmo, da bo takšnih prireditev še veliko. Že naslednji teden nas čaka prvi veliki koncert z Janom Plestenjakom, ko bomo predstavili javnosti še našo veliko koncertno dvorano.« Predsednica žirije in predstavnica lastnika licence Maša Čertalič je ob kronanju nove lepote povedala: »Imeli smo res izvrstne kandidatke, zato žirija ni imela lahkega dela in je ponosna na odličen izbor vseh, ki so prejele nazive. Presojali smo poleg zunanje lepote tudi nastop, samozavest, energijo, karizmatičnost ... skratka celovitost kandidatke kot izjemne posameznice. Zmagovalka Hana Klaut združuje pomembne kvalitete, za katere verjamemo, da bodo prišle do izraza tudi na svetovnem tekmovanju. Prireditelj je prinesla vrnitev blišča, ki ga je slovenski lepotni oder dolgo pogrešal.«

Zmagovalka bo v prihodnjih tednih začela intenzivne priprave na finalni izbor 74. *Miss Universe*, na katerem jo čakajo številne priložnosti za mednarodno mreženje in predstavitev Slovenije svetu.

Dogodek v Odiseji je bil obenem simbioza kulture, prestiža in življenjskega sloga – dokaz, da lahko Slovenija s pravim pristopom pripravi spektakel na najvišji ravni.

Ivo Boscarol, lastnik Odiseje in licence za *Miss Universe Slovenije*

PROJEKT MARiNKA

Uporabne vsebine za poučevanje računalništva in informatike

Osnovna šola narodnega heroja Maksa Pečarja na Črnučah se je v preteklem šolskem letu vključila v dveletni projekt *MARiNKA*, ki je akronim *Mladostniki s temeljnimi znanji Računalništva in Informatike so KreAtorji prihodnosti*. V prvem letu smo računalništvo predstavljali učencem dveh inovativnih oddelkov. V šolskem letu 2025/26 bomo delali s štirimi oddelki od šestega do devetega razreda.

Učencem poskušamo na štirih triurnih srečanjih in enem šesturnem na zanimiv način predstaviti vsebine s področji:

- algoritmi in programiranje,
- računalniški sistemi,
- zbiranje in analiza podatkov,
- omrežja in internet,
- učinki računalništva in informatike.

Gre za svetovno sprejete smernice poučevanja osnovnih znanj računalništva in informatike (RIN), ki pri vključevanju v naš šolski sistem zelo šepa. Z novim šolskim zakonom in novim predmetom računalništva v sedmem razredu se stanje na področju računalniškega izobraževanja pri nas sicer nekoliko izboljšuje in popravlja dolgoletno zanemarjanje tega področja. Vsi vemo, da je to znanje v informacijski družbi nujno, nikjer pa se ga sistematično ne učimo (oziroma šele v srednji šoli).

Namen projekta *MARiNKA* je predvsem pripraviti uporabne vsebine za poučevanje računalništva in informatike ter jih v praksi preizkusiti na učencih inovativnih oddelkov. Rezultati projekta bodo na voljo ministrstvu za vključevanje vsebin v redni pouk.

Pri projektu sodeluje deset osnovnih šol (tri ljubljanske, Trzin, Kranj, Bled, Logatec, Koper, Izola in Nova Gorica). Šole med seboj usklajuje primorska fakulteta v Kopru s pripravo konferenc, izobraževanj in ciljev. Član konzorcija je še ljubljanska fakulteta za računalništvo in informatiko.

Sorodni projekti, ki trenutno potekajo:

- *B-RiN* – za otroke od vrtca do petega razreda,

FOTO ALEŠ DRINOVEC

- *RAČek* – za otroke OŠ in uporabo STEM (naravoslovje, tehnika, inženirstvo in matematika) kompletov (robotki),
- *KATARiNA* – za srednješolce.

V preteklem šolskem letu smo na petih srečanjih obravnavali prva štiri področja RIN.

Na prvem srečanju inovativnih oddelkov 8c in 6d smo obravnavali algoritme in programiranje. Učenci so ozavestili, da algoritmi niso le računalniški pojem, ampak se pojavljajo povsod v vsakdanjem življenju (recepti, postopki ...). Za programiranje je treba najprej najti postopek rešitve (algoritem) in nato zakodirati v ustrezen programski jezik. Pomembno je natančno podajanje in razumevanje navodil. Vadili smo s *Piškom* in *Scratchem*.

Na drugem srečanju so učenci spoznali računalniške sisteme. Krmilili so mikro-krmilnik Microbit, preizkusili različne prikaze, naredili elektronsko kocko, števec korakov in kompas.

Na tretji izvedbi je bil poudarek na podatkih in analizi. S pomočjo pospeškometa v Microbitu so merili njihajni čas nitnega nihala, prenesli podatke v excel in jih predstavili z grafom. V drugem delu so s pomočjo Scratcha izrisali graf spreminjanja poti pri različnih pospeških. Na četrtem srečanju so učenci spoznali omrežja, kako so sestavljena in kako delujejo. Izvedeli so tudi nekaj o šifriranju podatkov in kako sešteti podatke oseb, ne da bi kdorkoli od njih izdal svojo vrednost.

Peta izvedba je potekala ves teden. Z Microbitom so učenci izvajali meritve temperature in svetlosti prostorov ob oknih ter v notranjosti. Na podlagi opazovanja in podatkov so izbrali rastline, ki bi jih namestili na merjen prostor. Pri tem so sami programirali Microbit, da je zapisoval ustrezne podatke, utrdili prenašanje podatkov na računalnik, pregledali in predelali podatke ter na podlagi rezultatov izbrali rastline, ki bi rasle v takšnih pogojih.

V okviru projekta smo imeli tudi teden dejavnosti pred in na pomladnem sejmu. Z razstavo v avli in z enournimi delavnicami smo učencem petih do osmih razredov predstavili projekt in dejavnosti.

Staršem in drugim obiskovalcem pomladnega sejma smo projekt predstavili 17. maja. Največ navdušenja je bilo pri šifriranju in dešifriranju podatkov s pomočjo Cezarjeve šifre in pri programiranju Piška (pisek.acm.si).

V šolskem letu 2025/26 se lahko učenci predmetne stopnje vključijo v projekt septembra. Dejavnosti bomo izvajali ob četrtek od 13. ure do 15.30, vsakič za drug razred (prvi četrtek za šesti razred, drugi četrtek za sedmi razred, tretji četrtek za osmi razred in četrty četrtek za deveti razred). Člani razvojnega tima Nataša Sitar, Matjuša Mihelčič, Barbara Rubin in Aleš Drinovec smo pripravili številne zanimive vsebine.

Aleš Drinovec, vodja projekta

ZELENE NOVICE

PREKINJENA OSKRBA Z VODO NA OBMOČJU ČRNUČ

Delavci JP Voka Snaga so 14. avgusta na območju Ulice Koroškega bataljona 9 in 11 ter Ceste 24. junija 78, 80 in 88 opravili remont oziroma zamenjavo vodovodnega zasuna za omenjeno vodovodno omrežje.

Vodarna Jarški prod oskrbuje s pitno vodo Sneberje, Zdobrovo, Obrije, Tomačevo, Nove Jarše, Črnuče, Dobravo pri Črnučah, Nadgorico, Podgorico, Šentjakob, Brinje, Beričevo, Videm, Dol pri Ljubljani, Kleče pri Dolu, Zaboršt pri Dolu, Zajelše, del Podgore, Dolsko, Petelinje, del Kamnice, Vinje, Hrib, Osredke, Senožeti in Laze pri Dolskem.

Vir: Voka Snaga

FOTO ŽARKO HOJNIK

OBJAVLJEN RAZPIS ZA KONCESIJE ZA SEŽIGALNICE

Sežigalnici odpadkov v Celju naj bi se pridružili še novi v Ljubljani in Mariboru. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je namreč objavilo razpis za podelitev koncesije za 30 let, izbrali naj bi tri sežigalnice. Celjski sežigalnici so leta 2022 podaljšali koncesijo za sežig za pet let.

Glede na trenutno porabo v Sloveniji potrebujemo skupno zmogljivost okoli 140.000 ton. Odpadkov z novimi kapacitetami ne bi bilo več treba voziti na sežig v tujino, dolgočasno pa bi morda lahko celo na sežig sprejemali odpadke iz tujine.

Razpis ministrstva bo potekel februarja 2026. Novi sežigalnici bi nato morali postaviti v sedmih letih. Ž. H.

V JAVNI OBRAVNAVI OSNUTEK NOVE UREDBE O MEJNIH VREDNOSTIH HRUPA

Na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo so pripravili osnutek uredbe o mejnih vrednostih hrupa. Upajo, da jo bo po pregledu prejetih pripomb, rok je do 15. septembra, ter opravljeni medresorski obravnavi vlada sprejela oktobra, so poročali za portal Tax-Fin-Lex.

Osnutek uredbe, ki je v javni obravnavi, je skoraj enak veljavni uredbi. Glede te je ustavno sodišče leta 2022 ugotovilo neustavnost postopkovne narave in ne vsebinske. Med nekaj manjšimi spremembami so navedli jasnejši zapis, da se uredba ne uporablja za omejevanje hrupa heliportov, ki obratujejo v okviru bolnišnic. Že do zdaj je veljalo, da se uredba ne uporablja v primerih izvajanja medicinske, policijske in druge pomoči. Kljub temu so bile nekatere bolnišnice v dvomih, ali se uredba za njihove heliporte uporablja ali ne. Bolj natančno so zapisali tudi člen, ki ureja usklajevanje obstoječih virov hrupa. Gre za pet večjih tovarn, obdanih s stanovanjskimi hišami, ki še niso do konca prilagodile svojega obratovanja na ravni hrupa, ki veljajo za vsa druga podjetja v Sloveniji. Njihova preseganja ravni hrupa so majhna, ta člen pa jim omogoča, da pod določenimi pogoji lahko nadaljujejo proizvodnjo in tehnološke izboljšave proizvodnje, dokler jim emisij hrupa ne bo uspelo zmanjšati na ravni, kot veljajo za druge industrijske naprave v Sloveniji. Ž. H.

GRADBENA DELA

Ena od cest, na katerih ljubljanska občina ter njeni javni podjetji Voka Snaga in Energetika trenutno izvajajo gradbena dela, je tudi Cesta Ceneta Štuparja v Črnučah. Trenutno je razkopen odsek med Polanškovo ulico in Potjo v Smrečje. Tamkajšnji stanovalci se pritožujejo, ker na gradbišču skoraj ne vidijo gradbincev. Odgovorni pravijo, da bodo gradbena dela na omenjeni lokaciji končana v nekaj mesecih. Ž. H.

FOTO ŽARKO HOJNIK

POSTAVITEV URE S FENOLOŠKIMI KAZALCI

Na okoljski agenciji so se v začetku avgusta začela dela za postavitve fenološkega parka – fenološke ure letnih časov. Park bo v neposredni bližini meteorološke postaje Ljubljana Bežigrad. Fenologija, nekoč človekova tiha pomočnica pri sobivanju z naravo, je v modernem svetu vse pomembnejša okoljska veda. Na preprost in slikovit način ozavešča javnost o vplivu vremena in podnebja na rastlinski in živalski svet. Nekoč so fenološka opazovanja služila predvsem kmetijski praksi, v novejšem času pa so pridobila izjemno vlogo pri spremljanju stanja našega okolja.

KLONSKI POTOMCI MATIČNE RASTLINE

Namen fenološke ure je ozaveščati o vplivu spreminjanja okolja na rastlinski svet. Pri spremljanju spreminjanja podnebja si pomagamo z opazovanjem rastne dobe rastlin in z merilnimi instrumenti. Fenološki letni časi nastopijo vsako leto nekoliko drugače. Razvoj rastlin je zato pomemben biološki kazalnik proučevanja vpliva podnebnih sprememb na okolje. Del fenološke ure bodo avtohtone evropske rastlinske vrste, ki so vključene v program mednarodne mreže fenoloških vrtov in so klonski potomci matične rastline, kar omogoča primerjavo in proučevanje vpliva podnebnih dejavnikov na razvoj rastlin v širšem geografskem prostoru. V izboru fenoloških urnih kazalcev so rastline, ki so že vključene v program fenoloških opazovanj pri nas: mali zvonček, rumeni dren, iva, navadni lapuh, črni trn, navadna nokota, pasja trava, črna detelja, šipek, jablana, hruška in druge.

V program mednarodne mreže fenoloških vrtov so vključene rastline, kot so smreka, rdeči bor, bukev, trepetlika, navadna leska, španski bezeg, breza, jerebika, črni bezeg in druge. Fenološka ura bo zasnovana kot odprt in javno dostopen opazovalni prostor – učilnica na prostem. Obiskovalci bodo lahko v vseh letnih časih spremljali fenološki razvoj rastlin ter se seznanili z vplivom vremena in podnebnih dejavnikov na njihov razvoj.

To bo opazovalni prostor, ki bo ponujal tudi izobraževalno izkušnjo. Aktivnost se izvaja v okviru projekta *SOVIR – Nadgradnja sistema za opozarjanje in osveščanje na vremensko pogojene izredne razmere ter prilagajanje nanje v spreminjenem podnebju*, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz kohezijskega sklada.

Agencija Republike Slovenije za okolje

OKOLJU PRIJAZNI TOPLOTA IN ELEKTRIKA IZ NOVE ENOTE ENERGETIKE LJUBLJANA

Razvoj mesta po trajnostnih načelih je bil v Ljubljani načrtan že pred skoraj dvema desetletjema. V tem času je bil narejen velik napredek in Ljubljana je bila v mednarodnem okolju velikokrat izpostavljena kot primer dobre prakse. Pred tremi leti je evropska komisija Ljubljano izbrala v Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030, ki so se zavezala, da bodo dosegla ogljično nevtralnost. Pot do končnega cilja je še dolga, a pomembni koraki so že tu.

ZAMENJAVA PREMOMA S PLINOM

Eden izmed teh je gotovo izgradnja plinsko-parne enote (PPE-TOL) v Energetiki Ljubljana v Mostah, ki bo zagotavljala stabilno, varno in okolju prijazno oskrbo s toploto in elektriko za gospodinjstva v Ljubljani. Zagon nove enote je izjemno pomemben za okolje, saj omogoča umik kar 70 odstotkov premoga iz Ljubljane, namesto tega pa vstopa plin, okolju veliko bolj prijazen energent. PPE-TOL je največji projekt s področja energetike v Ljubljani v več kot štiridesetih letih, s katerim se bodo pomembno zmanjšali izpusti ogljikovega dioksida in drugih okolju škodljivih plinov v ozračje. Zamenjava premoga s plinom je eden izmed bistvenih korakov na zahtevni poti do razogljčenja, a ne edini, ki bo omogočil Ljubljani doseči zastavljen cilj. Med njimi je preoblikovanje premogovnega kotla v kotel, ki bo za delovanje uporabljal lesno biomaso, za katerega so že pridobili gradbeno dovoljenje. Temu bo sledila gradnja sežigalnice, s katero bomo poskrbeli za energijsko izrabo komunalnih odpadkov. Vsi projekti skupaj, vključno s projekti za povečanje rabe sončne energije, bodo zagotovili kar 70-odstotno energetsko neodvisnost Ljubljane, kar je prav tako ključno v trenutnih razmerah na svetu.

Dodatna prednost PPE-TOL je tudi v tem, da omogoča zagon iz breznapetostnega stanja, kar bi se lahko zgodilo v primeru večjih naravnih nesreč, kot so potresi, poplave, vetrolom ali žledolom, ali drugih večjih izpadov električne energije, kakršne smo lahko pred poletjem opazovali v Španiji.

PPE-TOL je trenutno v obdobju poskusnega obratovanja.

Vir: Energetika Ljubljana

Naložba v izgradnjo PPE-TOL je vredna 145 milijonov evrov brez DDV. Gre za največjo investicijo na področju energetike v zadnjih 40 letih v Ljubljani. Omogoča, da se bo kar 70 odstotkov premoga za proizvodnjo toplote in elektrike umaknilo iz Ljubljane. Dimnika PPE-TOL sta visoka 63 metrov. Dima, ki bi prihajal iz njiju, ne boste opazili, kar pomeni, da izpustov v zrak tako rekoč ne bo.

ZELENE NOVICE

AGENCIJA ZA OKOLJE MOL JE PREDSTAVILA METODOLOGIJO EEA IN PODATKE O KAKOVOSTI ZRAKA V LJUBLJANI

V petek, 29. avgusta 2025, so na okoljski agenciji županu Ljubljanske mestne občine Zoranu Jankoviču predstavili poročilo in način analize evropske okoljske agencije (EEA) o kakovosti zraka v evropskih mestih.

Podatki o kakovosti zraka, ki jih okoljska agencija posreduje EEA, so dokazljivo verodostojni. Interpretacija, prikazovanje in metodologija razvrščanja mest na podlagi različnih prametrov je v domeni EEA. Orodje EEA preverja, kako onesnažen zrak vpliva na zdravje ljudi v mestu. Spremlja tri vrste onesnaževal: drobne prašne delce (PM 2,5), dušikov dioksid (NO₂) in ozon pri tleh (O₃). Uporablja podatke za leti 2023 in 2024. Na podlagi teh podatkov izračuna, kako zrak ogroža prebivalce in kolikšna je nevarnost za prezgodnjo smrt zaradi posameznih onesnaževal. Potem ta tveganja sešteje in izdela oceno za vse mesto. Župana so seznanili s kakovostjo zraka v Ljubljani, okolici in širši regiji.

Kakovost zraka v Ljubljani je boljša kot pred desetletji. Zadnja leta niso bile presežene zakonsko dovoljene vrednosti na merilnih mestih okoljske agencije. Kljub temu je občasno kakovost zraka slaba, predvsem v hladnem obdobju leta, ko se v Ljubljanski kotlini zaradi temperaturnega obrata pri tleh zadržuje hladen zrak in v njem izpusti. Zato je treba še naprej zmanjševati izpuste, ki so predvsem posledica prometa in individualnih kurišč. Pravzaprav ima celotna jugovzhodna Evropa neugodne okoliščine za kakovost zraka, saj je zaradi vremenskih razmer in orografije manj prevetrjena in se ne more primerjati s srednjo in severno Evropo. Zato je treba modro razmisliti, katere ukrepe uvesti, da bodo res izboljšali kakovost zraka. EEA načrtuje tudi razvrstitev mest po napredku pri izvedenih ukrepih za izboljšanje zunanega zraka. V razvrstitvi, ki bi upoštevala izboljšanja zraka zaradi izvedenih ukrepov, bi se Ljubljana uvrstila višje.

Spomnili so tudi, da je evropska komisija sprejela novo direktivo kakovosti zraka, na podlagi katere bodo v prihodnjih letih standardi za kakovost zraka zaostreni. Brez dodatnih ukrepov bomo dihali zrak podobne kakovosti kot zdaj, vendar s preseženimi mejnimi vrednostmi za delce PM 2,5 ter PM 10, dušikove okside in benzopiren.

Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje

KUD SVOBODA ČRNUČE

PROSLAVILI SMO DAN DRŽAVNOSTI

KUD Svoboda Črnuče je s črnuško četrtno skupnostjo 20. junija v kulturnem domu na Črnučah pripravil proslavo ob dnevu državnosti. Slavnostni govornik je bil predsednik sveta črnuške četrtne skupnosti Gregor Kumer, ki je posebej poudaril pomen zgodovinskega dogodka, ko smo pred 34 leti ponosno in odločno stopili na pot samostojne in neodvisne države.

Dan državnosti ni le pogled v preteklost, temveč je tudi pogled v prihodnost, ki temelji na vrednotah, kot so spoštovanje, pravičnost, enakopravnost, solidarnost in odprtost. Čaka nas še mnogo izzivov, ki jih bomo vsekakor premagali, seveda z medsebojnim zaupanjem, medsebojno pomočjo, prijaznostjo in sodelovanjem. Bodimo ponosni na to, da smo doma v Sloveniji in na Črnučah. V kulturnem programu so dan državnosti s pesmijo, glasbo in slovensko besedo počastili ženski in mešani pevski zbor Medis KUD Svoboda Črnuče, oktet Zven, recitatorka Lidija Bizjak in Kitarski orkester Ljudmila Rusa iz Ljubljane.

Marija Plazar

FOTOGRAFIJE ŽARKO HOJNIK

POŽAR

ZAGORELO JE V LJUBLJANSKI SITULI

Štiriindvajsetega julija okoli 15.30 smo bili obveščeni o požaru na območju Bežigrada. Zagorelo je v stanovanju v osmem nadstropju Situle na Vilharjevi ulici v Ljubljani. Na kraju je posredovalo več gasilcev, ki so požar pogasili. Šest ljudi je bilo deležnih zdravniške pomoči zaradi vdihavanja dima med evakuacijo objekta. Med njimi je bilo pet policistov ter ena oseba, ki opravlja varovanje objekta. Dva policista in oseba, ki opravlja varovanje objekta, so bili zaradi izpostavljenosti dimu odpeljani na nadaljnje zdravljenje v UKC Ljubljana. Policisti so opravili ogled kraja požara. Nastalo je za okoli 5000 evrov materialne škode. Vzrok za nastanek požara še ni znan in je predmet nadaljnje kriminalistične in forenzične preiskave. Po vseh zbranih obvestilih in zaključeni preiskavi bo obveščeno pristojno državno tožilstvo.

Špela Škoporc, predstavnica za odnose z javnostmi in samostojna policijska inšpektorica

ZGODOVINA

Park narodnih herojev v Črnučah

FOTO ŽARKO HOJNIK

Park narodnih herojev je urejen na zelenici severno od osnovne šole narodnega heroja Maksa Pečarja, Črnuška cesta 9. Na območju Črnuč in Ježice je od leta 1934 delovala močna partijska celica, katere najvidnejši člani so bili Maks Pečar, Janko Bizjak, Rezka Dragar, Franc Ravbar in Cene Štupar (vsi od naštetih razen slednjega so po vojni postali narodni heroji). Triindvajsetega junija 1941 so odšli v gozdove med Rašico in Dobenom, kjer so se nekaj časa skrivali. Devetnajstega julija so s skupino komunistov iz Tacna in Šmartnega ustanovili Rašiško četo in 22. julija izvedli prvo akcijo. Sedemnajstega avgusta 1941 se je Rašiška četa združila z Radomeljsko, Kamniško ter Mengeško-moravsko četo v Kamniški partizanski bataljon. V boj z njimi so vpoklicali nemški policijski bataljon, ki je razbijal četo po četo, hkrati pa poskušal z zastraševanjem in izselitvami od krajanov dobiti podatke.

PRVA POŽGANA VAS NA SLOVENSKEM

Osemnajstega septembra 1941 je na Rašico prišla nemška komisija, ki so ji partizani ob vračanju v dolino pripravili zasedo. V zasedi so umrli vsi Nemci, nakar je 20. septembra 1941 sledilo maščevanje. Vse krajane so deportirali, vas pa izropali ter 22. septembra 1941 požgali. Rašica je bila tako prva požgana vas na Slovenskem. Sedemindvajsetega septembra so Nemci nadaljevali pogon za četo, jo obkolili in dan zatem je bila razpuščena. Med vrnitvijo domov sta v zasedah padla komisar čete Maks Pečar in komandant Stane Kosec.

Veliko ljudi se je pred nemškim preganjanjem preselilo v italijansko Ljubljano

oziroma Ljubljansko pokrajino. Pod pritiski ponemčevanja so bile Črnuče sprva preimenovane v *Tschernutsch*, nato v *Schwarzendorf* (Črna vas). Nemška oblast je župnika pregnala, župnišče zaplenila ter uvedla nemški vrtec, mladino pa vključevala v Hitlerjugend. Izseljevanje zavednih družin se je nadaljevalo, v njihove hiše pa so naseljevali nemške družine.

Nemčija je konec leta 1942 podelila državljanstvo in začela izvajati mobilizacijo. Tako je bilo na začetku leta 1943 veliko Črnučanov vpoklicanih tudi v nemško vojsko, drugi pa so se pred vpoklicem pridružili partizanskemu gibanju, veliko jih je šlo v Kamniško-zasavski odred. V nemško vojsko je bilo mobiliziranih okrog sto ljudi, od tega jih je štirinajst padlo, šest je bilo pogrešanih, eden je ostal invalid.

Med vojno se je zgodilo nekaj partizanskih usmrtitev domnevnih kolaborantov. Kljub temu se domobranstvo na Črnučah ni ukoreninilo. Zanimivo je, da je nekaj črnuških žandarjev simpatiziralo z OF. Sklenili naj bi tudi dogovor, s katerim so žandarji preprečili delovanje domobrancev, ovirali delo gestapa ter zalagali partizane z orožjem. Ob bližajočem se koncu vojne so se vrstili zavezniški in partizanski napadi na komunikacije, predvsem na vlake. Nemci so ob umiku načrtovali razstrelitev skladišča razstreliva v črnuški opekarni ter obeh mostov na Savi. To so poskušali preprečiti aktivisti OF ter nemški žandarji. Kljub trudu je podtaknjen eksploziv uničil železniški most.

Franc Ravbar - Vitez, komunist, partizan in narodni heroj (* 2. avgust 1913, Vrholje pri Repentaboru, † 13. januar 1943, Loge ob Sredniški grapi). Rojen je bil kot

prvi od treh otrok očetu litografu, zaposlenemu pri železniški direkciji v Trstu, in mami gospodinjji. Med prvo svetovno vojno se je morala družina umakniti v frontno zaledje, ob zlomu Avstro-Ogrske se je vrnila, a so se morali že leta 1920 spet umakniti pred Italijani. Nastanili so se v Trzinu, leta 1924 pa se preselili v Podboršt pri Črnučah in tam ostali. Po končani osnovni šoli v Črnučah se je šel učiti za železostugarja v Strojne tovarne in livarne v Ljubljani, kjer se je srečal s sindikalnim gibanjem pod vodstvom Franca Leskoška - Luke in postal delavski zaupnik. Večkrat je menjal zaposlitev, delal pri izsekavanju trase daljnovega Velenje-Črnuče, v železarni Štore in končno dobil stalno zaposlitev v tovarni Unitas.

Z Maksom Pečarjem in drugimi črnuškimi komunisti je aktivno deloval v društvu Svoboda in po njegovi razpustitvi v Vzajemnosti. Leta 1936 je bil sprejet v KPJ, leta 1937 je postal član rajonskega komiteja KPS Ježica. Bil je organizator partije v ljubljanskih tovarnah in se med drugim udeležil posveta na Vinjah, kjer se je srečal s Titom. Ob zlomu Kraljevine Jugoslavije je bil v svoji vojaški enoti v Veliki Gorici pri Osijeku. Vrnil se je domov v Posavje, stanoval pri starših v Podborštu in postal član vojaške komisije okrožnega komiteja KPS za Ljubljano. Po 23. juniju tega leta se je ukvarjal z oblikovanjem Rašiške čete, nazadnje pa je bil imenovan za komisarja VOS OF v Ljubljani.

Postal je član glavnega poveljstva slovenske partizanske vojske in bil maja 1942 poslan v Obrije ob Savi, kjer naj bi se sestal z Borisom Kraigherjem, da bi uredil neke zadeve o partizanskih enotah. Med racijo so Italijani oba zajeli, a ju niso prepoznali (Ravbar je imel legitimacijo na ime Jakob Slapar). Oba so poslali v koncentracijsko taborišče Gonars. Že ob prihodu v taborišče sta Ravbar in Kraigher razmišljala o pobegu. Skupaj z najbolj zaupnimi tovariši so začeli kopati rov iz barake, ki je imel izhod v koruzi onkraj bodeče žice. V noči na 31. avgust 1942 je osem taboriščnikov z njima na čelu pobegnilo na prostost in se dokopalo do Goriških brd.

ZGODOVINA

Zatem je Franc Ravbar po nalogu centralnega komiteja KPS in glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet odšel na Gorenjsko, da bi z Borisom Kidričem uredil razmere v organizaciji NOB. Šestindvajsetega decembra 1942 je bil imenovan za politkomisarja tretje operativne cone. Med opravljanjem drugih nalog se je na začetku leta 1943 ustavil v bunkerju v Logeh ob Sredniški grapi. Z njim so bili komandant Gorenjskega odreda in namestnik komandanta cone Stane Starc - Fazan, sekretar pokrajinskega komiteja KPS Jože Sluga - Lenart in dva spremljevalca. Trinajstega januarja 1943 zjutraj je bunker obkolila nemška policija. Pobeg ni bil mogoč. Še preden bi jih Nemci lahko ujeli, je vseh pet naredilo samomor.

Za narodnega heroja so ga razglasili 5. julija 1951. Po njem so bili poimenovani nekdanja krajevna skupnost in današnja prostorska enota v črnuški četrtini skupnosti ter strelsko in taborniško društvo.

Maks Pečar (partizanski imeni Črne in Andrejev), slovenski komunist, partizan in narodni heroj (* 10. oktober 1907, Dobrava pri Črnučah, † 30. september 1941, Selo pri Vodica), Rojen je bil očetu Blažu in mami Mariji, rojeni Kočar. Izšel je iz številne družine, ki je zlasti med prvo svetovno vojno najbrž pogosto občutila pomanjkanje. Po končani osnovni šoli je postal mizarški vajenec. Zaposlil se je pri Mizarski zadrugi Vič ter se vključil v sindikat mizarjev. Kmalu je postal sindikalni voditelj in med drugim pomagal organizirati zmagovito stavko mizarjev, ki se je končala s sklenitvijo kolektivne pogodbe delavcem.

Politično je deloval tudi zunaj sindikata ter leta 1931 predlagal ustanovitev črnuške podružnice društva Svoboda. Društvo so prijaviili na začetku leta 1932 in 16. februarja zanj dobili dovoljenje. Postal je predsednik društva in ga vodil do razpustitve leta 1935. Devet mesecev pozneje so bili nekdanji člani Svobode ustanovitelji ježiške podružnice društva Vzajemnost. Deloval je tudi v sokolskem gibanju ter Društvu kmečkih fantov in deklet Beričevo. Leta 1933 (po nekaterih virih tudi leta 1932 oz. 1934) je bil sprejet v Komunistično partijo Jugoslavije in leta 1934 postal član partijske celice Črnuč in

Ježice. Ker je nasprotoval tedanji oblasti, je imel večkrat opraviti s policijo. Ko je leta 1940 sodeloval na protidraginjskih protestih, so ga s štirimi drugimi Črnučani poslali na »orožne vaje« v Ivanjico, tj. v kazensko taborišče za nezaželeno pri oblasteh. Od tam se je vrnil tik pred napadom sil osi na Jugoslavijo.

Po okupaciji Jugoslavije se je z drugimi črnuškimi komunisti pripravljaj na začetek oboroženega odpora proti okupatorju. Triindvajsetega junija 1941 so z njim na čelu odšli od doma, se dan zatem utaborili v hribovju okoli Rašice in ustanovili Rašiško partizansko četo. Maks Pečar si je nadel partizansko ime Črne. Nekaj časa zatem je spet deloval na terenu, v drugi polovici avgusta 1941 pa se je vrnil v četo in postal njen politkomisar.

Po razbitju čete konec septembra 1941 je spremljal skupino ranjenih in bolnih proti domu. Devetindvajsetega septembra so se utaborili v vasi Selo pri Vodica, kjer jih je ponoči presenetil sovražnik. Odklonili so, da bi se predali, in se borili do zadnjega. Zadnje kroglo je Maks Pečar prihranil zase. Dvaindvajsetega julija 1953 je bil razglašen za narodnega heroja. Po njem se imenujeta Pečarjeva ulica in osnovna šola v Črnučah.

Vida Janežič - Lučka, slovenska aktivistka OF, partizanka in narodna herojka, (* 6. junij 1914, Podbrdo, † 6. oktober 1944, Ljubljana). Leta 1939 je diplomirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Po diplomi je delala kot tajnica na poljanski gimnaziji v Ljubljani. Že kot študentka je delovala v Slovenskem akademskem klubu. Leta 1934 je bila sprejeta v SKOJ. Po okupaciji 1941 se je vključila v OF in še istega leta postala članica KPS. Opravljala je razne dolžnosti v ilegali: bila je sekretarka različnih rajonskih odborov OF v Ljubljani, članica OK KPS in OO OF mesta Ljubljana. Februarja 1944 je bila aretirana ter aprila odpeljana v koncentracijsko taborišče pri Salzburgu, od koder je bila avgusta 1944 vrnjena na zasllišanja v Ljubljano, kjer je po mučenju v zaporu umrla. Po nekaterih podatkih je bila obešena v ljubljanskih zaporih. Za narodno herojko je bila razglašena 22. julija 1953.

Janez (Ivan, Janko) Bizjak, slovenski komunist, partizan in narodni heroj

(* 31. december 1911, Otlica, † 29. oktober 1941, Šujica). Rojen je bil na območju, ki ga je kmalu prizadela soška fronta, zato se je moral že kot otrok seliti. Njegova družina se je nastanila v Dobravi pri Črnučah, kjer je oče kot invalid dobil službo cestarja na cestnem odseku Črnuče - Trzin. Končal je osnovno šolo na Črnučah in se šel v Trzin učiti za ključavničarja. Nato si je našel delo v Ljubljani, kjer se je seznanil z osnovami socializma in postal član črnuške podružnice društva Svoboda.

Med služenjem vojaškega roka je dosegel napredovanje v narednika in se po odsluženem roku leta 1936 zaposlil v Avtomontaži za Bežigradom, kjer je delal tudi njegov brat Stane. Postala sta sindikalna voditelja in med drugim organizirala zmagovito stavko tovarniških delavcev.

Leta 1936 sta bila z bratom (z njima tudi Franc Ravbar in Cene Štupar) sprejeta v Komunistično partijo Jugoslavije. Po razpustitvi Svobode si je z drugimi črnuškimi komunisti prizadeval za novo društvo te vrste in bil spomladi 1938 med ustanovnimi člani društva Vzajemnost. Ker so bile zaradi gospodarske krize razmere za delavce v industriji čedalje težje, se je tega leta osamosvojil, si najel delovni lokal v Podborštu in začel izdelovati štedilnike.

Leta 1940 je sodeloval na protidraginjskih protestih na Ježici, in ker je bil tudi sicer nasprotnik oblasti, so ga vpoklicali na »orožne vaje« ter ga z bratom in še tremi drugimi Črnučani poslali v kazensko taborišče v Ivanjico, njuno družino pa preselili v Učak pri Trojanah. Ko sta se leta 1941 vrnila iz Ivanjice, sta dobila poziv v vojsko ter se mu odzvala. Po propadu Kraljevine Jugoslavije sta se vrnila na Posavje, kjer je Janko postal eden od organizatorjev oboroženega odpora. Na Črnučah so komunisti in njihovi simpatizerji zbirali orožje in ga skrivali. Triindvajsetega junija 1941 je z drugimi črnuškimi komunisti odšel od doma. Utaborili so se v gozdovih okoli Rašice in ustanovili Rašiško partizansko četo. Ob ustanovitvi Kamniškega bataljona je postal komandir Mengeško-moravske čete. Bil je znan kot dober poveljnik. Ko sta njegovo četo 21. septembra na Mohorju po dvodnevni hajki obkolili četi nemškega 171. rezervnega policijskega bataljona, je sam hudo ranil poveljujočega nemškega majorja in

ZGODOVINA

v nastali vrzeli spretno umaknil četo, tako da je ta imela eno samo izgubo.

V prvi polovici oktobra 1941 je četa dobila ukaz, da se premakne v italijansko cono. Doma je moral pustiti očeta, sestro in ženo, ki so se pred gestapom zatekli v četo. Na Samotorici v Dolomitih se je srečal s preživelimi borci Rašiške čete. Tam sta se skupini združili v Samotorsko četo. Devetindvajsetega oktobra 1941 je s četo prišel v vas Šujica pri Dobrovi, kjer so se ustavili na domačiji, da bi pridobili podatke o gibanju sovražnikovih enot. Medtem se je domačiji približala skupina Italijanov in na sto metrih udarila. Borci so Italijane razgnali, a je že po prvih strelah zadet v glavo padel njihov poveljnik Janko Bizjak. Za narodnega heroja je bil razglašen 27. novembra 1951.

Rezka Dragar (roj. Južina), slovenska komunistka, partizanka, prvoborka in narodna herojka (* 16. november 1913, Krašnja pri Moravčah, Kranjska, † 16. oktober 1941, Lancovo pri Radovljici). Bila je nezakonska hči tovarniške delavke, kar je bilo v času njenega otroštva še vedno velika sramota in je bila zaradi tega

velikokrat zapostavljena. Že zelo mlada je postala tovarniška delavka, se vključila v sindikat in v črnuško podružnico društva Svoboda. Zaradi politične usmerjenosti je velikokrat menjala službo in bila pogosto brezposelna. Najprej je delala v tovarni platna v Jaršah, nato v Eiflerjevi tekstilni tovarni za Bežigradom, zatem v tovarni Jugobruna v Kranju.

V tej tovarni se je leta 1937 udeležila znane stavke, v kateri je dokazala svojo borbenost, ko se je postavila pred vlak, ki naj bi iz tovarne med stavko odpeljal izgotovljeno blago. Če bi vlak začel natovarjati blago, bi izbruhnili nemiri, ki bi bili povod za nasilno prekinitev stavke. Po koncu stavke je bila aretirana kot kolovodja in imela opravka s policijo. Že pred letom 1934 (viri o tem se razlikujejo) je postala članica KPJ in se tega leta vključila v partijsko celico za Črnuče in Ježico. Leta 1938 se je poročila s Tonetom Dragarjem. Ker v tem času ni mogla več dobiti službe, je kot tekstilka s strojem delala doma ter se še naprej udeleževala v KPS in Vzajemnosti ter leta 1940 sodelovala v protidraginjskih protestih na Ježici.

Po okupaciji Jugoslavije se je začela pripravljati na oborožen odpor ter opravljala propagandno delo med dekleti in ženami. Triindvajsetega junija 1941 je z drugimi črnuškimi komunisti zapustila dom in odšla v gozdove okoli Rašice. Sredi julija je postala borka Rašiške čete ter se udeleževala njenih akcij, še zmeraj pa je veliko delala na terenu. Po ustanovitvi Kamniškega bataljona je pogosto opravljala kurirske posle, saj sovražniki med partizani niso pričakovali ženske.

Po razpadu Rašiške čete se je znašla v skupini ranjenih in bolnih, ki jo je vodil Maks Pečar. Ko so skupino 29. septembra 1941 v Selu pri Vodicah obkolili Nemci, je ta padel, njo pa so zajeli. Odpeljali so jo v Begunje in jo mučili, a jim ni izdala ničesar uporabnega. Ker so partizani sredi oktobra v Lancovem pri Radovljici požgali veliko žago, so Nemci sestavili skupino talcev, med katerimi je bila tudi Rezka Dragar, in jih 16. oktobra 1941 v tem kraju postrelili. Za narodno herojko je bila razglašena 15. julija 1951. Med letoma 1980 in 1998 se je po njej imenovala krajevna skupnost Rezka Dragar - Črnuče.

Uredništvo

MOL ČS ČRNUČE, ZB NOB ČRNUČE

V A B I L O na POHOD NA RAŠICO 2025

ZB za vrednote NOB ČRNUČE in MOL ČS ČRNUČE

vabita vse ljubitelje narave, pohodništva in ohranjanja spomina na polpreteklo zgodovino, da se udeležijo pohoda na Rašico.

Pohod bo v soboto, 20. 09. 2025.

Začetek težje poti ob 7.30, zbor ob 7. uri
Začetek lažje poti ob 9. uri, zbor ob 8.30

LOKACIJA ZBORA: Park herojev pri OŠ n. h. Maksa Pečarja, Črnuška 9, Črnuče

PRIJAVA UDELEŽENCEV: 20. 09. 2025 od 7. ure dalje na zbirnem mestu

Se vidimo na pohodu.

Četrtna skupnost
Črnuče

Mestna občina
Ljubljana

RAZSTAVA

Odkrivaj, sodeluj, raziskuj – Občanska znanost v Sloveniji

V obljudenem zelenem predelu Ljubljane, na Krakovskem nasipu v Trnovem, kjer je sprehod v prijetnih poletnih mesecih pravi užitek tako za domačine kot za turiste, je avgusta razstava na prostem nagovarjala mimo-idoče, naj odkrivajo, sodelujejo in raziskujejo občansko znanost v Sloveniji. Zdaj se je razstava premaknila na splet in si jo s septembrom lahko ogledate na spletni strani citizenscience.si.

»Morda se sprašujete, kaj občanska znanost sploh je. Najenostavneje povedano: v znanstvenikove čevlje lahko stopi vsak. Vse, kar potrebujete, je radovednost, drugih veščin se lahko priučite. Prav to je njena največja moč. Občanska znanost omogoča dvosmerno komunikacijo ter soustvarjanje znanstvenih dosežkov in odkritij. Je način, na katerega znanost odpremo vsem, jo naredimo bolj demokratično in vključujočo,« je na odprtju razstave

Odkrivaj, sodeluj, raziskuj – Občanska znanost v Sloveniji razložila kuratorka razstave in ambasadorka občanske znanosti Zarja Muršič. Občanska znanost v raziskovalno dejavnost vključuje širšo javnost, se pravi posameznike, ki lahko sodelujejo na različnih stopnjah raziskave: od zbiranja podatkov in opazovanja do analiziranja in drugih dejavnosti, ki so del raziskovalnega procesa.

KO SE SREČATA ZNANOST IN DRUŽBA

»Z velikim veseljem odpiramo razstavo, ki prikazuje najboljše prakse občanske znanosti pri nas: tiste projekte, pri katerih se srečata znanost in družba, pri katerih znanstvena radovednost ni omejena le na raziskovalne ustanove, temveč jo soustvarjate tudi vi – javnost, torej učenci in upokojenci, ljubitelji narave in preteklosti, prostovoljci in

radovedneži vseh starosti,« je povabil k sodelovanju Mitja V. Iskrič, predstavnik Mreže občanske znanosti. Na razstavi se seznanimo s terminom občanske znanosti, njeno zgodovino in aktualnimi raziskovalnimi projekti, pri katerih lahko sodelujejo vsi prebivalci.

Na primer: ali ste vedeli, da so vsi čmrlji spomladi matice? Se kdaj sprašujete, ali je »zelena kolesarska pot« po mestu res najtišja in ima najboljši zrak? Ali pa, kaj lahko dela vaš računalnik, ko spi? Vas zanima, zakaj so v zelenem gozdu nekatere krošnje hrastov rjave? Se še spomnite zgodbe, ki ste jih slišali od dedka ali babice? Bi poskusili vzgojiti fižol? Poznate svoj ogljični odtis? Teme, ki so obravnavane na razstavi, se poleg omenjenih dotikajo še drugih raznovrstnih področij: okoljevarstva, veselja, zgodovine, tehnologije, prometa, naravnih pojavov, narave, kulture ...

Pa še nekaj o zgodovini občanske znanosti. Eden od najbolj slavnih občanskih raziskovalcev, znanih v Sloveniji, je Janez Vajkard Valvasor, čigar delo *Slava vojvodine Kranjske* vsi poznamo. Bil je samouk in je deloval zunaj akademskih krogov, pa vendar je s terenskim delom, zbiranjem podatkov ter opazovanjem narave, običajev in geografije pomembno prispeval k znanosti. Odmevna svetovna imena, ki jih prepoznajo skoraj vsi, malokdo pa ve, da so to občanski znanstveniki, so tudi Isaac Newton, Benjamin Franklin in Charles Darwin. Prve računalniške algoritme je izumila Ada Lovelace, ki jo prav tako lahko imenujemo občanska znanstvenica.

Razstavo je pripravila Mreža občanske znanosti, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (CTK) pa je leta 2023 vzpostavila spletno stran citizenscience.si, na kateri so zbrani številni slovenski projekti občanske znanosti. Danes mreža povezuje več kot 70 partnerjev. Razstava je nastala ob podpori Mestne občine Ljubljana, ki je omogočila uporabo razstavnih prostorov na Krakovskem nasipu.

Patricija Fašalek

ELEKTRIČNI SKIROJI

Norost se mora končati

Vozniki električnih skirojev ogrožajo sebe in druge. Podjetja se problema ne zavedajo, ker je pomanjkanje predpisov donosno. Vozniki električne skiroje parkirajo na pločnikih, blokirajo poti in zasedajo parkirna mesta. So nadloga v številnih mestih in hkrati nevarnost – za starejše, pešce s slabim vidom ali drugimi invalidnostmi. Na območjih za pešce, na kolesarskih stezah in ulicah vozniki električnih skirojev ustvarjajo nevarne razmere s potiskanjem ali prehitro vožnjo, pogosto z drugimi potniki za seboj in z alkoholom v krvi. Tako ogrožajo druge, predvsem pa sebe.

Električni skiroji so priročno prevozno sredstvo, toda ob nepazljivosti oziroma neodgovorni vožnji povzročijo poškodbe, ki lahko človeku v trenutku spremenijo življenje, pogosto za vedno. Največkrat sicer ostane pri urgentni obravnavi, tisti najhuje poškodovani pa so zdravljeni nadaljevali v rehabilitacijskem centru. Pri teh bolnikih

FOTO ŽARKO HOJNIK

okrevanje pogosto traja mesece, spremljajo ga kronične bolečine, omejena gibljivost in celo trajna izguba samostojnosti.

PRENIZKE KAZNI

Zdravniki obravnavajo največ tovrstnih poškodb med junijem in septembrom. Najpogostejše so poškodbe glave, zapestij in prsnega koša. Letos so obravnavali 430 oseb, lani nekaj manj kot 600, predlanskim pa 660. Policisti so v prvi polovici letošnjega leta obravnavali kar 115 nesreč s skiroji.

Ni dovolj policistov, da bi bili na preži za vsakim vogalom in kaznovali prekrške, ki niti približno niso otroci ali najstniki. V veliko primerih si najhujše stvari umislijo odrasli. Vožnja otrok na električnih skirojih je že stalnica. Nekateri nanje posadijo komaj nekajletne otroke ali celo prevažajo živali, kazni pa so glede na nevarnost takšnega ravnanja veliko prenizke: 40 evrov, po plačilu v osmih dneh polovični znesek, torej borih 20 evrov. Za prekrške otrok so odgovorni starši. Globa zanje znaša 160 evrov, polovični znesek 80. Če otrok vozi brez čelade, je globa 180 evrov, polovični znesek 90 evrov.

Skrajni čas je, da nekaj ukrenemo proti električnim skirojem v naših mestih. Težava niso tisti skiroji, ki so jih posamezniki kupili za udobno vožnjo domov z železniške postaje, temveč tisti za najem in podjetja za najem, ki se množijo v središčih mest.

Žarko Hojnik

VABILO

Kakšna naj bo prihodnost Črnuče? Je treba Dunajsko cesto prenoviti? Lahko postavimo dreved?

V evropskem tednu mobilnosti, na dan brez avtomobila, vas vabimo na projekcijo filma ter javno razpravo o prihodnosti prometa. Povejte svoje mnenje!

PONEDELJEK, 22. 9. 2025

KULTURNI DOM ČRNUČE
Dunajska cesta 367, Ljubljana

18.00 projekcija filma
Zakaj kolesarimo (Why We Cycle)

19.00 javna razprava
Umirjanje prometa, da ali ne?

GOSTJE: podžupan Ljubljane Rok Žnidaršič, krajinska arhitektka Maja Simoneti, urbanist Luka Mladenovič in drugi

LUDUS

POČITNICE S TENIS KLUBOM OLIMPIJA

Med poletnimi počitnicami se je v Športnem parku Ludus dogajalo veselo teniško druženje v okviru programa *Teniško poletje*, ki ga vsako leto pripravi Tenis klub Olimpija. V šestih terminih se je razvrstilo malo manj kot tristo otrok. Igrali so tenis in uživali v prelepi črnuški naravi. Obljubili so, da se bomo prihodnje leto spet videli. Športni park Ludus ponuja prekrasen ambient, varno okolje in veliko možnosti za sprostitvev. Hvaležni smo, da hkrati nudi dom našemu klubu, ki se je v prijaznem okolju Črnuč dodobra udomačil.

Alenka Matko Juvančič

Foto TKO

Foto ŽARKO HOJNIK

Vljudno vas vabimo na 21. tradicionalno prireditev

DAN ČETRTE SKUPNOSTI ČRNUČE

v četrtek, 18. septembra 2025,

**med 15.30 in 19. uro na ploščadi
pred Kulturnim in Gasilskim domom Črnuče, Dunajska 367.**

Uvodni pozdrav: g. Gregor Kumer,
predsednik sveta ČS Črnuče

V programu sodelujejo pevska skupina Fijolice, inštrumentalisti in folklorna sekcija MKUD Ivan Car, ženski in mešani pevski zbor Medis, dixieland orkester Ljubljanske korenine in folklorna skupina Črnučan (vsi KUD Svoboda Črnuče), Pihalni orkester Ljubljana, Ansambel ljubljanskih mažoret, folklorna skupina Cof, harmonikarska skupina učiteljice Klavdije Ceglar, recitatorka Lidija Bizjak – članica ZB NOB Črnuče, učenke in učenci OŠ n. h. Maksa Pečarja Črnuče, gasilci PGD Črnuče, PGD Nadgorica in PGD Podgorica - Šentjakob ter Športno društvo Polyteam.

Prireditev vodi Boris Car.

Prireditev poteka v okviru Evropskega tedna mobilnosti v Ljubljani.

Organizatorji: KUD Svoboda Črnuče

SUDOKU

L	6	S	Z	9	8	7	L	E
E	L	8	S	7	L	Z	9	6
7	Z	9	L	6	E	S	L	8
8	L	7	E	L	Z	9	6	S
Z	S	E	9	8	6	L	7	L
6	9	L	L	S	7	8	E	Z
9	7	6	8	L	S	E	Z	L
S	E	L	7	Z	L	6	8	9
L	8	Z	6	E	9	L	S	7

	5		6		9		8	
6				2				5
		3		7		9		
		8				1		
7								2
		6				4		
		5		9		6		
9				4				3
	1		8		2		9	

E	L	6	9	S	8	L	7	Z
7	Z	S	E	L	L	8	6	9
9	8	L	Z	6	7	E	S	L
L	S	9	6	8	E	Z	L	7
8	E	7	S	Z	L	9	L	6
L	6	Z	7	L	9	S	E	8
Z	7	8	L	E	6	L	9	S
6	L	L	8	9	S	7	Z	E
S	9	E	L	7	Z	6	8	L

	8						6	
			5		8			
	6		9		7		4	
	3	5				2	9	
		6		2		4		
	1	2				6	5	
	5		4		2		8	
			7		3			
	4						1	

7	S	E	8	L	Z	L	6	9
8	L	9	S	7	6	Z	L	E
6	Z	L	L	E	9	7	8	S
E	L	Z	9	S	7	6	L	8
9	7	L	E	6	8	L	S	Z
S	8	6	Z	L	L	9	E	7
Z	6	8	L	9	E	S	7	L
L	9	S	7	8	L	E	Z	6
L	E	7	6	Z	S	8	9	L

7				2				1
			1		4			
	4		3		7		9	
4		6				9		5
		7	8		3	1		
8		9				2		3
	8		6		1		2	
			9		5			
6				7				4

E	9	L	6	7	Z	S	8	L
7	Z	6	8	L	S	E	9	L
L	S	8	9	E	L	7	6	Z
L	6	S	E	Z	L	8	7	9
Z	8	L	7	6	9	L	E	S
9	E	7	S	L	8	Z	6	
S	7	E	L	9	6	Z	L	8
6	Z	L	L	8	E	9	S	7
8	L	9	Z	S	7	6	L	E

	7	9		5		6	1	
			3		1			
	1			6			4	
		7				4		
5		1	6		4	7		2
		8				5		
	9			3			5	
			5		8			
	8	5		4		1	6	

7	Z	S	E	6	8	L	9	L
6	9	8	L	S	L	7	Z	E
L	E	L	9	7	Z	6	S	8
9	S	E	Z	8	L	L	6	7
L	6	L	S	E	7	Z	8	9
8	7	Z	6	L	9	S	E	L
S	L	6	7	9	E	8	L	Z
E	8	7	L	Z	6	9	L	S
Z	L	9	8	L	S	E	7	6

			5		8			
5	1						8	3
2	7			6			1	5
	3		6		9		4	
	9		1		2		5	
8	5			4			3	1
3	2						6	9
			8		3			

8	6	E	Z	L	9	L	S	7
9	7	Z	L	8	S	E	6	Z
L	Z	S	7	6	E	Z	L	8
Z	L	L	6	S	7	8	9	E
S	9	6	L	E	8	Z	7	L
E	8	7	9	L	Z	S	L	6
7	L	8	E	9	L	6	Z	S
6	S	Z	8	7	L	9	E	L
L	E	9	S	Z	6	7	L	8

8			9		5			7
	3	6				2	5	
		5	2		6	4		
		2				9		
		8	4		9	1		
	9	3				7	4	
4			6		2			8

RECEPT

SOČNA IN OKUSNA PITA Z BUČKAMI

ZA PRIPRAVO TE PITE POTREBUJETE LE 15 MINUT IN VELIKO SKLEDO, V KATERI BOSTE ZMEŠALI VSE SESTAVINE.

SESTAVINE

- 2 jajci
- 75 g moke
- 1 čajna žlička pecilnega praška
- 190 g naribanih bučk
- polovica čebule
- 100 g slanine
- 45 g naribanega sira
- 20 ml olivnega olja
- sol in poper

PRIPRAVA

1. Pečico segrejte na 170 stopinj.
2. Čebulo narežite na kocke, bučke naribajte, malo posolite in dobro odcedite z rokami.
3. Slanino narežite na koščke.
4. V srednje veliki skledi stepite jajci. Dodajte moko in pecilni prašek ter mešajte, dokler se sestavine ne povežejo. Nato dodajte naribane bučke, čebulo, slanino, nariban sir, olje in začinite. Vse dobro premešajte.
5. Pekač obložite s peki papirjem in vanj vlijte zmes. Postavite v pečico za 30 minut.
6. Ko se ohladi, pito narežite in postrezite.

Dober tek!

EXTRA
ZAPOSILITEV
čaka nate!!

Preveri prosta delovna mesta v
KOLEKTOR ETRI:
www.kolektor-etra.si

KOLEKTOR

TRANSFORMIRAMO PRIRODO

